

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI AR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Evetovics János és ellenfelei.

Bácsország tizenhét községében, az elárvult bácsstóvárosi kerületben, alig két éves szünet után újra áll a hare. A háborúság kitörésére az adott okot ezen az egyébként békésen fejlődő vármegyei földdarabon, hogy időnek előtte sirjába szállott régi liberális vezére, kinek elmúlása egy csapásra föltámasztotta a jeltelen temetőárkokból a mandátum-aspiránsokat.

Adamovich István ujvidéki ügyvédnek, Gromon Dezső elbukott ellenfelének volt reá gondja, hogy neve elsőként kerüljön bele a kombinációk forgatagába. És mert úgy tudja, hogy a bácsstóvárosi kerület polgársága mély vallásosságu és erősen katolikus érzésű nép, olyanformán válogatta meg politikai programját, hogy megtéveszteni lehessen vele a kerületnek a jelzavak forgalmában még tájékozatlan, puritán lakosságát.

Igy tűnt föl újra, politikai koraszülött módjára, a bácsstóvárosi porondon Adamovich Istvánnak egyszer már lettint neve az „egyesült ellenzéki

program“ bizonytalan tartalmu köpenyében, melyben egyik párt hívének sem vallja magát, de azért alattomban ássa a felebaráti szeretet aknáját és pályázik a hívő lelkek megkerítésére.

Vele szemben csak a *néppárt imponáló állásfoglalása kelt közmegegyezést, mely szerint hivatalos jelöltet ez a párt ezuttal nem állít.*

A mandátuméhségnek ebben a zürzavarában a kerület békéje megóvásának célzata és a felebaráti szeretet krisztusi műhelyében eltöltött közéleti multja szinte elemi erővel állította sorba *Evetovics* Jánost, az egyházmegyei papságnak ezt a bátor szívű és a tiszta 67-es politikának közel két évtizede rendületlen harcosát. Föjlajánlották neki a bácsstóvárosi mandátumot és ő vállalta.

Vállalta a fölvilágosítás tisztes munkáját az „egyesült ellenzéki“ cégér alatt bujkáló kétszínű elvtelenséggel szemben.

És vállalta mindenképp, hogy egységesen és megbonthatatlanul, a munkapárti politika táborában tartja meg ezt a hagyományosan 67-es választókerületet, mely csak Gromon Dezső iránti kegyeletének hódol, mikor — hir szerint — egyre sűrűbb

sorokban áll *Evetovics* János személye mellé.

Augusztus tizenhetedikéig, a választás napjáig még nyole nap. Erős küzdelemnek, bátorságot és kitartást kívánó munkának nyole napja lesz ez az időköz, melynek tisztító ereje mindenképpen meglesz.

Evetovics János, kinek neve és közéleti népszerűsége a nemzetiségi szempontokat is át tudja hidalni, bizonyára — a másik ellenjelölttel, *Hadzsy* Koszta nemzetiségi aspiránssal szemben is — beleviszi a választókerület köztudatába, hogy az ottani polgárságnak is elsősorban való érdeke, hogy izgató mandátumkeresőktől elfordulva, a munkapárti lobogó alatt tömörüljenek.

A mai politikai alakulások sokféleségében — mi tőrés-tagadás — konszolidáló, összeforrasztó és eredményeket érlelő egyedül a munkapárt politikája, mely magyar és nemzetiségi szempontok összhangbáhozatalán, meg a társadalmi és felekezeti harmónia fejlesztésén buzgólkodik, különösen Bács megye bácsstóvárosi kerületében, hol a politikai béke megtartása egyedüli utja a fejlődésnek.

Saját érdekében cselekszik, ha kékkő, raffia, rézkénpor, kénmáj, kénpor, carbolineum és kátrány

szükségletét cégünknel szerzi be, mert jobb minőségben és olcsóbban, mint nálunk, azokat sehol meg nem kapja.

Figyelmét felhívjuk még dusan felszerelt festék, lakk, ecset, mindennemű föld- és vegyifesték, kence, terpentín és piktortégla raktárunkra.

Ásványvizek összes minőségben.

RÁCZITS és CZVRKUSITS

fűszer-, csemege-, festék- és rövidáru nagykereskedők

ZOMBOR, Szentgyörgy-tér 6.

100-65

Értesítés. Hogy üzletünk szoliditása, előnyösen szabott árai és áruink minőségének kitünősége minél szélesebb körökben váljon ismeretessé, elhatároztuk, hogy bizonyos időn belül minden vasúti alkalmazott, állami és köztisztviselőnek készfizetés mellett és igazolványuk bemutatása ellenében 5% engedményt nyújtunk s kérjük ezen kedvezmény igénybevételét.

A munkapárt jelölő gyűlése Palánkán.

Mint legutóbbi számunkban előre jeleztük, a bácsótvárosi kerületben a nemzeti munkapárti választók folyó hó 6-án, kedden tartották jelölő gyűléstük Palánkán a Duna-szállóban. A kerületnek mind a tizenhét községből mintegy félezren gyűlekeztek össze a nemzeti munkapárthoz tartozó választók.

Elsőnek *Zempléni Árpád* polgári iskolai igazgató szólalt fel magyar nyelven. Előbb kegyelettel emlékezett a kerület elhunyt képviselőjének, báró Gromon Dezsőnek országos és vármegyei nagy érdemeiről, azután pedig lelkes szavakkal ajánlotta méltó utódjául *Evetovics János* bácsi plébánost. Másodiknak *Gebauer Emil* bácsi gyógyszerész németül és harmadiknak *Jablánovits Dusan* ópalánkai gör. kel. lelkész szerb nyelven szólott még hasonló szellemben, mire az összes jelenvoltak nagy lelkesedéssel egyhangulag *Evetovics Jánost* kiáltották ki a bácsótvárosi választókerület nemzeti munkapárti képviselő-jelöltjének.

Evetovics János a jelölés napján Palánkán tartózkodott ugyan, de a gyűlésen nem jelent meg, hanem látogatásokat tett.

Programbeszédét folyó hó 11-én vasárnap fogja elmondani.

Ugy hírlik, hogy a szerb radikálisok dr. *Hadzsi Kosztát* léptették fel ellenjelöltül, de aligha fog sok vizet zavarni, kivált ha *Adamovics* is megtartja jelöltségét. *Evetovics János* győzelme minden esetben biztos.

Ellenzéki bolondgombák.

„Szabadságharc Tisza erőszakosságai ellen.“ Ily címmel bocsátotta világra egy névtelen ellenzéki szerző a röpiratát, melyben a népet „Az erőszak uralmának megbuktatására“ buzdítja. Nyilván a kormány és a többség ellen szeretne izgatni a jámbor, de ez csak olyanformán sikerül neki, mint például ha reves fa villódzásával próbálná lángba borítani a világot. Névtelen ur ugyancsak járatlan nemcsak a politikában, hanem a tollforgatásban is, mindamelltt nem kevesebbre vállalkozik, mint amugy sem egészséges közéleti állapotaink teljes elmérgesítésére. Mérgezni akar halálosan, de bizony csak emelygést okoz. Kuriózumként hadd mutassunk be néhányat a bolondgombái közül.

Azt mondja az ellenzék névtelen publicistája, hogy a munkapárt a re-

zolució ügyben szégyenletes szószeget követett el. Halvány sejtelmé sines szegénynek arról, hogy abban az ügyben a munkapárt, élén Hédeváryval, böles és nemes magatartásával a királyt egy végzetes elhatározástól, az országot és Európát pedig beláthatatlan bonyodalmaktól kímélte meg. Azt mondja a röpirat, hogy Lukács Tiszának a helytartója, a hadnagya! Egyszerűen szemet huny az előtt, hogy Lukács miniszterelnökségét nemcsak az egész munkapárt fogadta lelkesen, hanem még az ellenzék is nagy megnyugvással és bizalommal, hogy tehát Lukács a magyar politikai életnek minden tekintetben hivatott, legilletékesebb vezére.

Azt mondja a közélet nagy eseményeinek feltalálódott bírója, hogy Tisza bitorolja az elnökséget, mert 438 képviselő közül csak 210 szavazatot kapott. Egyebek közt még csak azt sem tudja ez az ur, hogy hány képviselőből áll a parlament.

De ő azért a tudatlanok nagy bátorságával beszél és ítél, meg nem értett komoly ügyekről értelmetlen nagy szólásokat ereszt szélnek. A májusi munkászavargást elnevezi „kis negyvenyolc“-nak, melyben „végre is a nép maradt győztes!“ Megállapítja, hogy Tisza azért erőszakoskodott, mert félt, hogy az ellenzék kerül a kormányra! Szerinte Justh nevét a nép olyan hódolattal emlegeti, mint Kossuth Lajosét! A merénylő Kovács Gyula az ő szemében az igazság vértanuja! A szívekbe és vesékbe lát. Névtelen szerint a király nem becsüli sokra Tiszát, „mindenre kapható szolgáját“, mert a merénylet után későn és hüvösen üdvözölte! A főrendiház csak egy „grófpárt“, mely csupán Tiszától való féltében járult hozzá a képviselőház határozataihoz! Mind-ezeket az „igazságokat“ pedig csak a névtelen röpiratából tanulhatja meg a világ, mert „az ujságokba belefotják a szót!“

Kár lenne folytatni a szemelvényeket. Az egész kis pamflet sokkal szánalmasabb és jelentéktelenebb, semhogy vele a maga kedvéért érdemes lenne foglalkozni. De figyelemreméltó, habár nem kevésbé sajnálatos az, hogy az ellenzék ilyen eszközökhöz kénytelen nyulni, mikor ki akarja mutatni a maga igazát; hogy bolondgombákkal igyekszik megrentani a magyar nép józan ítéletét; hogy szemérmetlen ferdítésekkel, otromba frázisokkal, durva sértésekkel helyettesíti a komoly érveket, amikkel úgy látszik nem rendelkezik.

Ha azonban az ellenzékben csak egy morzsája van is az igazságérzetnek, a tárgyilagosságnak, a magyar közvélemény tiszteletének és a magahivatása tudatának, akkor minden közösséget meg kell tagadnia ennek a szégyelni való kis füzetnek a tartalmával.

H I R E K .

Evetovics János programbeszéde. *Evetovics János*, a bácsótvárosi kerület munkapárti képviselőjelöltje vasárnap, folyó hó 11-én délelőtt tartja programbeszédét, melyre Zomborból ifj. bajsai *Vojnics István* főispánnal az élükön sokan utaznak el a vármegye előkelőségeiből a reggel félhétkor induló vonattal.

Megint működik a zombori hirtolvaj. Nem lehet enyhébb jelzővel illetni a fővárosi lapokkal üzőt azt a visszaélést, melyet *évek óta* folytat valaki inuen Zomborból. Rendszeresen hetenkint kétszer kinyirja hirtolvaját és hamis dátummal, friss eseményekként ülteti föl valaki a pesti lapokat. Nem az a fontos, ki szerez magának az általunk egyszer már szóvátett hirtolvajlással pénzt, mert ezt kikutatni nem is lenne oly nehéz, inkább arra kell törekedni, hogy a kiuzsorázott és neveltségesé tett fővárosi lapok megvonják a lelkiismeretlen zombori riportertől a megbízást.

Mint az alábbiakból kiviláglik, már Szabadkán is föltűnt az ismeretlen zombori áhirlapírónak hosszú évekre visszamenő üzelmé. Laptársunk a „*Bácskai Napló*“ ezt írja Szabadkán augusztus 7-iki számában:

Még a télen megírta egyik laptársunk, hogy valaki a zombori és szabadkai lapokban megjelenő híreket azok megjelenése után pár napra a fővárosi napilapoknak küldi be mint eredeti riportot.

Ez a kiváló üzleti élelmességet eláruló tudósító ur most, a holt szezonra való tekintettel, rendszeresen üzi ezt az ollóztatást, amelyért a Távirati Iroda hihetőleg felmondana neki a szolgáltatást, ha ezt a gschäftből elkövetett ollóztatást tudomására hoznánk.

Ránk mindenesetre bizelgő dolog, hogy híreinket néhány nappal elkésve közlik a fővárosi nagy napilapok, nem is törőd-nénk a tudósító ur kis ollóztatásával, ha ezekbe a felmelegített hírekbe most már élelmességből valótlanságokat nem kevert volna be a tudósító ur.

Július hó 26-án például Zomborban a 23-ik gyalogezred tisztikara a két év előtt tragikus véget ért Eibl Miksa százados emlékére állított emlékoszlopot szenteltette fel katonai ünnepek keretében.

Ezt a kegyeletes ünnepélyt leirtuk és közölték a zombori helyi lapok is.

Nagy meglepetésünkre, erről az ünnepélyről a Pesti Hirlap *e hó 4-iki* száma hozott egy rövid hirt, zombori távirati tudósításból, amely szerint a kegyeletes aktus *augusztus hó elsején* folyt le.

Hát mindenesetre szükséges volt a tudósító urnak a saját zsebe szempontjából néhány nappal eltolni az esetet, hanem azt hisszük, ez már mégis sok egy kissé, amikor augusztus elsején a 23-ik gyalogezred zombori zászlóalja nem is volt már Zomborban.

Mindenesetre éber figyelemmel fogjuk kísélni ezután a fővárosi lapokba került, tőlünk kiollózott híreket és a legközelebbi alkalommal majd a Távirati Iroda figyelmét fogjuk felhívni erre az ollóztatásra.

Ügyes riporter valóságos és friss híreket szállítson pesti lapjainak, melyek becsületesen megfizetnek értük.

Uj tanítóválasztás. A zombori református egyháztanács f. hó 9-én, pénteken d. u. 3 órakor gyűlést tart, melyen a lemondott Kövér Gyula tanító helyébe uj tanítót fog választani.

Uj szabadkai nemesek. Egyik szabadkai hétfői lap értesítése szerint dr. Janiga János országgy. képviselő és dr. Vojnics Gyula ügyvéd magyar nemességet kapnak. A hir még megerősítésre szorul.

Uj község háza Titelen. Titel község legutóbbi képviselőtestületi gyűlésén elhatározta, hogy uj község házat építtet s e célból 72000 koronát szavazott meg a Csajkás vendéglő megvételére, melyet alaposan átalakított.

Football mérkőzés Zomborban. A szabadkai Munkás Testező és a zombori Munkás Testező között vasárnap folyó hó 11-én d. u. 5 órakor a löverseny-terén barátságos football mérkőzés lesz, melyre ezuton is felhívjuk a sportkedvelő közönség figyelmét.

Szücs Ervin szabadlában.

Élénk emlékezetben van még a tavalyi szenzáció, mikor Szücs Ervint, Zombor város volt tiszti mérnökét Budapesten letartóztatták, amiért 17000 korona értékű váltót számítottatott le az apósa, anyósa és felesége aláírásával, mely aláírások csak abból a szempontból eshettek kifogás alá, hogy kopirozva voltak. Szücs Ervint a szabadkai törvényszék másfél évre ítélte és az egykori gavallérember egyre veszedelmesebbé fajuló ideg-bajjal viselte sorsát szabadkai cellájában. Öcsese, Szücs Ferenc dr. budapesti ügyvéd körülbelül egy hónappal ezelőtt kérvényt adott be a szabadkai törvényszékhez, hogy Szücs Ervint egészségi állapotára való tekintettel, büntetése kétharmad részének kitöltése után bocsássák föltételes szabadságra. A kérvény pártoló véleményel ment föl az igazságügyminiszterhez, mire Szücs Ervint augusztus 5-én, mikor büntetésidőjének kétharmadrésze lejárt, szabadlára helyezték. Reggel hét órakor a fogházfelügyelő maga elé rendelte Szücs Ervint és tudatta vele, hogy — szabad. Kiadta neki a fogházban teljesített munkája után járó pénzét, a ruháját és egyéb értékeit, melyeket letartóztatásakor nála találtak és az obligát intőszavak kíséretében elbucsuzott tőle. Innen a szabadult rab öcsese társaságában Budapestre utazott, hol egy régebbi találmányával próbál szerencsét.

A zombori magán polgári leányiskolában (Flórián-utca 14. sz.) a beiratkozások a jövő (1912—13.) iskolai évre mind a négy osztályba szeptember 2., 3. és 4. napján, mindenkor délelőtt 8—12 óráig tartanak meg. Felvilágosításokkal szolgál és előjegyzéseket elfogad az intézet igazgatója és tulajdonosa: Krump Anna (Zombor, Eötvös-körut 27. sz.).

Személyváltozások a ferencrendieknel. Az egyházmegyénk területén levő három ferencrendi rendházban a következő szentferencrendi szerzetesek fognak működni: **Baján:** Oslay Osvát házfőnök, Lukács Szerén vikárius, Halász Jeromos, Roznik Rajner, Unyi Athanáz. Itt lesz a filozófiai tanfolyam; a növendékek száma 20. — **Szabadkán:** Kochán Bertalan házfőnök, Massa Viktor vikárius, Vujics András, Leticus Peregrin, Hamhaber Gentilis, Szebesza Jusztin, Jugh Miklós. — **Bácsban:** Rukavina József prezidens, Durkoth Krizosztom h. prezidens, Spacsek Bertrand, Horvát Leonárd. — Pesti Emmanuel bajai házfőnök gyöngyösi házfőnök lett. A gyöngyösi theológián a növendékek száma 27. A Kapisztránói sz. Jánosról nevezett tartománynak jelenleg 28 rendháza van hazánkban és pedig a három említettén kívül: Gyöngyös, Budapest, Pécs, Kaplony, Mária-Radna, Széchény, Dunaföldvár, Alsó-Sebes, Szigetvár, Mohács, Mária-Gyüd, Eger, Bártfa, Eperjes, Füle, Jászberény, Kecskemét, Rozsnyó, Siklós, Szeged, Szolnok, Sztropkó, Vác, Nagyszőlős.

Egy zombori főhadnagy tiltóztatós eltűnése. Flügelmann Henrik főhadnagy Zomborból három héttel ezelőtt felutazott Budapestre és azóta nyoma veszett. Zomborban lakó rokonai bejelentették az eltűnést a budapesti rendőrkapitányságon, mert az a gyanujuk, hogy a főhadnagy, akinél 2000 korona készpénz volt, bünténynek esett áldozatul. Erre vall legalább az a körülmény, hogy podgyászát a szállóban hagyta.

Elhunyt jegyző. Schäfer János ny. katymári jegyző augusztus hó 4-én életének 60 ik évében hosszas szenvedés után elhunyt.

Elfogyott Zenta pénze. Zentán, a mindig politizáló városban napok óta nincsen pénz a város kasszájában. Ha rossz nyelvűek akarnánk lenni, azt is mondhatnók, hogy Zenta elpolitizálta a pénzét, ami végre is nem volna csuda. Megjelennek a pénztárnál szegény munkás emberek, városi örök, csekély 660 korona kapnivalójuk volna, a tanács ki is utalta a járandóságukat, de a pénztár nem fizet nekik, mert pénze — nincs. A munkások kénytelenek ügyvédhez fordulni és csekély, becsületesen megszolgált követelésükért a várost beperelni.

A vármegyében uralkodó ragadós állati betegségek augusztusban. Lépfene: Vaskut, Regőce, Turja, Dunabökény, Dunagárdony, Bezdán, Ada, Zenta IV. ker. Veszettség: Opalánka, Csurog, Kishegyész. Takonykór: Overbász, Ujverbász, Kula, Obecse, Péterréve, Palona, Kishegyész, Ada, Boldogasszonyfalva. Juhhimlő: Topolya. Rühkór: Mélykut, Bácskeresztúr, Ujverbász, Káty, Bácsfeketehegy, Nemesmilitics, Zomborló. Sertésorbán: Bogyán, Péterréve, Palánka, Kossuthfalva, Boróc. Sertésvész: Doroszló, Szond, Gara, Béreg, Bajmok, Tataháza, Mélykut, Bácsordas, Derye, Bogyán, Bács, Militics, Kiskőr, Overbász, Veprőd, Cservenka, Palona, Dunabökény, Titel, Dunagárdony, Ujszólv, Mohol, Nemesmilitics, Zenta I. ker., Ujvidék, Zombor.

A kelebíai bíró szabálytalanságai. A kelebíai hegyközség legutóbbi közgyűlésén rájöttek, hogy Suták Sándor bíró a hegyközség könyveit szabálytalanul vezeti és a pénzkezelés is sok szabálytalanságot mutat fel. A közgyűlés öttagu bizottságot választott, melynek az a feladata, hogy a hegyközség könyveit és pénzkezelését átvizsgálja. A bizottság eddig minden vasárnap tartott ülést és számtalan szabálytalanságot fedezett fel. A könyvek szabálytalanul voltak vezetve, befolyt pénzek nem voltak elkönyvelve és a hegyközség tagjai ellen olyan csöszberekért folytak vegrehajtások, amelyekről szabályszerűen kiállított nyugták igazolják, hogy le lettek fizetve és amely összegek könyvekben nem szerepelnek. A szabálytalanságok megállapítása után a bírót állásától felfüggesztették, a hegyközség pénzeinek kezelésével új pénztárnokot bíztak meg. Száz hegyközségi birtokos pedig elhatározta, hogy ha a bejelentett károkat a bíró nem téríti meg, kilépnek a hegyközségből és a bíró ellen feljelentést tesznek. A hegyközség könyveinek átvizsgálása még folyik.

Vasuti összeütközés Szabadkán. Keddre virradó éjjel fél óra körül a szabadkai vágóhíd közelében vasuti katasztrófa történt. A budapest—zimonyi vonalon két tehervonat, melyeket Nagyfenyőről indítottak el, rettenetes erővel összeütközött, aminek következtében 14 kocsi és egy moz-

dony pozdorjává tört, a kocsikban levő áruk pedig szerteszóródtak a megrongált vasuti töltés melletti árkokban. Az összeütközés után borzalmas képet nyújtott a katasztrófa színhelye. A vasuti töltés szétrombolva, a vasuti sinek 50—70 méter hosszúságban felszaggatva és összetörve heverték. Szerzte a sineken és a sinek menti árkokban pozdorjává tört vasuti kocsik, deszkaalkatrészek, vastengelyek, kerekek és temérdek mennyiségű buza és cement heverték elszórva. A vasut épségben maradt személyzete a szerencsétlenség után a sebesülteket igyekezett a romok alól kihuzni. Az összeütközésnél ugyanis három sebesülés történt. Ezek közül Terhes János súlyos sérüléseket, Petrik János és Ledniczky István pedig könnyebb sérüléseket szenvedtek.

Nagy fizetésképtelenség Topolyán. Guba József topolyai nagy vasreszkedő cég, mint a hitelezői védegyelet jelenti, fizetésképtelen. A cég még nemrégiben is egyike volt Bácska elismerten első vaskereskedő cégeinek s a virágzó topolyai vaskereskedésen kívül több jömenetelű üzlete is volt. A Guba József cég fizetésképtelenségét, a Szabadkán elterjedt hírek szerint, egyik szabadkai bank erőszakos és inhumánus eljárása okozta. Ez a bank, amelyet csak nemrégiben affiliált egy budapesti nagy intézet, a pénzkrisis csapásait még azzal tetézi, hogy szintén szeges korbáccsal csapkokod végig üzletfelei meztelen hátán. A szabadkai és a megyei kereskedelem már is súlyosan sanyli a bank vezetésében megnyilvánuló új szellemet.

Harcias kishegyési menyecske. Kiss Antal kishegyési földbirtokos felesége nem a legudvariasabb modorban szokott eselédjeivel érintkezni. A napokban délután Kissné valami csekélyesség miatt ismét összeszidta N. Örsze nevű 26 éves eselédjét. A szolgáló emiatt duzzogott és nem dolgozott. Amikor este a tehenek megérkeztek, Kissné ráparancsolt eselédjére, hogy a teheneket fejje meg. A szolgáló azonban az engedelmességet megtagadta. A eseléd engedelmessége Kissné annyira felbosszantotta, hogy dühében revolvert vett elő, bement a eseléd kamrájába és kétszer egymásután rálőtt. A eseléd az első lövés után elájult és elvágódott az ágyon. Ez volt a szerencséje, mert így a homályos szobában egyetlen golyó sem talála. A revolverben nem volt több golyó és azért Kissné abbahagyta a lövöldözést. A eseléd, amikor felocsudott ájulásából, feljelentést tett a esendőrségen harcias gazdasszonya ellen.

Megszüntetett felekezeti temetők. Nyiregyháza város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlésben foglalkozott a temetők rendezésével és mivel a városban több temető csaknem teljesen, a vasuti temető pedig teljesen megtelt, elhatározta, hogy a felekezeti temetőket megszünteti és a város déli és északi részén, olyan helyen, ahol a város szabad fejlődése veszélyeztetve nincs, községi temetőt létesít és elrendelte, hogy ebbe a temetőbe vegyesen temetkezzenek a különféle vallásfelekezetbeliek. Határozatában kimondta a város, hogy a zsidó temetővel, amelyben ma még bőven van hely és amely amugy sines a város fejlődésének útjában, ezuttal nem kíván foglalkozni és megengedi, hogy minden egyház a községi köztemetőkhben föllállhassa vallási jelvényeit és halottait a saját szertartásának megfelelően temethesse el.

Szpevák Béla

szabadalmazott ülő helyzetben játszható billiárd és hozzávaló dákógyáros

!! ZOMBOR, !!

Thököly-ut 10. szám.

Szállit kávéházak, oukrászdák, uri szobák, nyaralók, továbbá hölgy-budoirok, kaszinók és egyesületek részére ülő helyzetben játszható

billiárdasztalokat
250 koronáért 250

részletre is. Kávéházakban nagy helymegtakarítás; az asztal igen kis helyet foglal el.

Szellem- és érzékfejlesztő szórakozást nyújt, miért is sehol sem szabad hiányoznia!

Tizenöt éves szélhámós. Januskó István kishegyési gazdálkodó Mixich Tamásnéól bérelt nagyobb földterületet. Januskónak van egy Antal nevű 15 éves fia, aki néhány hét előtt nyomtatványokat készített, melyekben közölte, hogy egy nagyobb földterület parcellázásával bízták meg és felhívta az érdeklődőket, hogy nála jelentkezzenek. Az egész mesét csupán azért találta ki, hogy azt atyjával is elhitetvén, mindenből kifosztassa. A züllött fiu a mult héten még arra is rábirta az apját, hogy az idejű termését adja el és ő a pénzt megduplázva hozza vissza. A pénzzel aztán megszökött. Az öreg Januskó minthogy a fia mindenből kifosztotta, elhatározta, hogy ő is megszökök. A már eladott gabonát újból eladta és eltűnt. A rendőrség úgy az apát, mint a fiát elfogta és letartóztatta.

Vesztett kutya garázdálkodása Szabadkán. Szabadka déli külvárosában: az ugynevezett Vuicsidolban kedden délután vesztett kutya garázdálkodott, amelynek áldozatait, két kis gyermeket már fölszállították a Pasteur-intézetbe. Az első áldozat Vukovics József napszámosnak hasonló nevű 6 éves fia, kit délután öt órakor támadott meg a vesztett állat. Hozzáugrott és fogaival belekapott a balfülébe, melynek felérését letépte. A járókelők üldözőbe vették a kutyát, de ez alkalommal sikerült elmene-külnie. Egy óra múlva jelentették a rendőrségnek, hogy egy másik kisfiút is megharapott a kutya. Kopunovics Antal 2 éves gyerek a másik áldozat, kinek karjába mart bele az eb. A lakosság most újra üldözőbe vette a vesztett állatot, melyet végre sikerült utó-érniök és agyonverniök. A rendőrség intézkedett, hogy a két fiút beoltás végett föl-vigyék a Pasteur-intézetbe. Az agyonvert kutyát kivitték a gyepmester telepére, ahol megvizsgáltják hatósági állatorvossal.

Tüzeset Gomboson. Gomboson Keilbach Gergelyné napszámosasszony, aki Kálóczi Pálné házában lakik albérlésben, felügyelet nélkül hagyta 8 éves Erzsébet nevű leánykáját 5 éves József nevű fiával. A gyermekek játék közben felfedeztek a kemence párkányán egy csomag gyufát és azzal kimentek a felszerbe játszani. A gyufaszálakat egyenként meggyújtották és azután elhajigálták. Eközben a felszerben felhalmozott szalma és polyva lángot vetett és a felszerben álló gazdasági eszközök, a tetőzet, valamint a padláson összerakott 3 kocsira való széna teljesen elégett. A kár meghaladja a 600 koronát.

A balkezemben 2 év óta nagy fájdalmakat éreztem, idegeim elgyengültek. Javasoltak kámforszeszt, de nem használt, fürdőben voltam, de ez sem használt. Rövid idővel ezelőtt az ön Oroszlán-sósorszeszeről olvastam, megkísértem és rögtön éreztem, hogy idegeim és izmaim erősödnek és hogy a fájdalom fokozatosan csökkent. Rendeltem ismét 4 üveggel, vömnek is adtam egy üveggel — aki rheumában szenvedett — és ő is mindjárt jobban érezte magát. Sok mindent próbáltam a mai napig, de semmi sem használt, csak az ön szere. — Stefan Pintár, kádármester, Virje.

SCHÖN ADOLF
könyv- és zeneműkereskedésében az összes irodalmi és zenemű ujdonságok kaphatók.

Művészet — Irodalom.

A „Vasárnapi Ujság“ augusztus 4-iki száma tele van az aktuális eseményekkel érintkező pompás kivitelű képekkel. Egy-egy képsorozat a Balaton zalai és veszprémi partját, a Dardanellákat (Beszédes László rajzaival), az olimpiai versenyen a győztes magyar kardvívókat s a Budapesten járt amerikai atlétákat, az elhunyt japán eszászart, Stein Aurél, a világhírű magyar tudós kasmiri utazását, a perzsiai parszokat mutatja be. Szépirodalmi olvasmányok: Szende-Dárday

Olga és Claude Farrère regénye, Majthényi Györgynovellája, Bodor Aladár, Lányi Sarolta és Kossák Jenő versei. Egyéb közlemények: gróf Vay Péter cikke a japán eszászarról, báró Gromon Dezső arcképe és a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 5 kor., a „Világkrónika“-val együtt hat kor. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két kor. 40 fillér.

SCHÖN ADOLF
könyv- és zeneműkereskedésében az összes irodalmi és zenemű ujdonságok kaphatók.

Közgazdaság.

A torgomba (Ophiobolus graminis Sacc.) által megtámadott buzaszál legalsó részén, a talajtól az első büttyökig, a szár megbarnul s a hüvelylevelek elhálnak. A szár megbarnulása különböző fokozatokat tüntet fel, a szerint, amint a betegség rajta kisebb vagy nagyobb mérvben, előbb vagy később jelentkezett. Így néhol még csak barna foltok láthatók, máshol már az egész alsó internodium (a talaj felszíne és az első büttyök közti rész) egyenletesen barna, ismét máshol az egész rész fekete s különösen alja fényes is.

A megtámadott növényben górcsövel látható gombák a fejlődésükhöz szükséges tápanyagot természetesen az anyanövénytől vonják el, amelyen elősködnék, felhasználják annak életnedvét s beteggő téve a szövetet, képtelenné teszik az életműködésre is, minnek következtében a buza elszárad.

A torgombás buzafoltoknak alakja és terjedése, minthogy sugárirányban nagyobbodnak, igen jellemző az Ophiobolus gombára.

E gomba fejlődésének Dél-Európa klímája a megfelelő. Különösen az enyhe tél, az esős tavaszi időjárás az, ami fejlődésének kedvez.

A buza torgombája által veszélyeztetett vidékeken melegen ajánlható óvóintézkedéseket a következő pontokba lehet összefoglalni:

a) Magas tarló hagyása és annak felégetése. Ez által a torgomba egy jelentékeny része elpusztul.

b) A felégetett tarló azonnali elszántása. E szántásnál az ekét mélyebbre kell eresztetni, mint a közönséges tarlóbuktatásnál, hogy a tarló mind a föld alá kerüljön s ott minél gyorsabban elkorhadjon.

c) Őszi mély szántás.

d) Buza után buzát ne termeljünk. Általában igen ajánlatos az okszerű vetésforgó alkalmazása.

e) Jó trágyázás és jó mívelés, hogy a buza erőteljesen fejlődjék. Erőteljesen fejlett buzában a torgomba sokkal kevesebb kárt fog okozni.

HIRDETÉSEK.

Eladó ház.

Flórián-utca 11. számú ház eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eladó szőlő

A Ferenc-csatorna közelében amerikai és hazai :: vesszőkkel beültetett ::

termő szőlő, szép gyümölcs-fákkal és csinos házzal

jutányosan eladó. Bővebbet Vitéz-utca 6 sz. vagy városháza 30 ajtószám alatt.

Ház eladás.

A Rákóczi-úti Ehrlich-féle ház szabad kézből :: eladó. 3-2 ::

Bővebb felvilágosítást Késmárky Béla, a zombori Önségélyző Szövetkezet igazgatója ad. ::

Kiadó, esetleg eladó.

Három szobás lakás előszobával és mellékhelyiségekkel **hosszabb időre** november hó 1-től **kiadó.** Ugyanez a ház, amely két külön lakásból áll, **örökáron szabad kézből eladó.** —

Bővebbet a kiadóhivatalban. 3-3

Ház eladás.

Thököli-utcai bérházam, mely bármiféle vállalatnak, gyártelepnek, vendéglőnek, fakereskedőnek, gazdásznak, borkereskedőnek alkalmas, szabadkézből kellemes fizetési feltételek mellett eladó. ::

TELTSCH GÁSPÁR
ZOMBOR.

Zombor város üzleti tájékoztatója.

Bácsmegeye első cipőraktára **Holländer József** Kossuth Lajos-utca 2. Alapított 1873. évben. Ajánlja óriási raktárát legjobb minőségű férfi-, női- és gyermekecipőkben és papucsokban. Hazai, kóbrák és külföldi gyártmányokban.

Listhevi György angol férfiszabó (Kistemp-lom-u. 4.) a legdivatosabb öltönyöket, valamint őszi-tavaszi kabátokat szolid árak mellett legesinosabb kivitelben készít.

Husveth István,
fest és tiszti.

Zombor, Deák Ferenc-körút 20. Telefon sz. 80. Alapított 1824-ben.

Butor nagy vásár! Bácska legnagyobb butorraktára. Eladások részletfizetésre is. Iparosok arucsarnoka.

Bérrautók megrendelhetők a zombori Autóbusz vállalat irodájában. Telefonszám: 91.

Gyümölcs, friss tej, vaj, túró, tejföl, továbbá tea, rum, bor, valódi boszniai szilviorium, likőr stb. állandóan kapható özv. Vörös Istváné fűszer- és deligyümölcs-üzletében, Városház Gyula-utca. 50-24

Scherer M. megnagyobbított és kibővített nagy butor-, üveg- és porcellán-raktára, Kossuth Lajos-utca. Nagy választék uri ebédlő- és hálószoba berendezésekben. Kárpított butorjavítás, képerkeztetés és üvegezés elfogadtatik.

Legelősbbe bevásárlási forrás!!

és állandó raktár világhírű **Förster és**

Wirth-féle zongorák angol szerkezettel, ugyszintén **Öezer, Petreff, Lauberger, Stingl-féle zongorák** bécsi szerkezettel

bármikor megtekinthetők minden vételi kötelezettség nélkül.

Raab Károly

zongora termelben Zrínyi-utca és Orgona-utca 12. sz.

Minden este 5-7-ig Phonola hangverseny!

Mandits P. elsőrendű fényképezési műtermét Petőfi-utca 13. sz. alá (Bunyi-féle ház) helyezte át. Együttal értésíti a fényképezési sportkedvelőket, hogy minden minőségű fényképezőgépek, valamint az összes fényképezési cikkek nála beszerezhetők.

Raics József (Zombor, Széchenyi-körút 26.) polgári és egyenruha szabó, valamint egyéves önkéntesi felszerelések szállítója. Szövetekben nagy választék. Szolid árak!

Gergurov Dániel és fia vas- és festékkereskedése és szénnyagkereskedése Zombor, Kossuth Lajos-u. 10. sz. Porosz darab, kocka, dió és brikket (tégla) szén. Hazai és porosz koks. Kovács szén és boszniai kőszenek. Pécsi fűtő és brikket (tégla) szén cséplésre mindenféle hazai és külföldi bányákból különféle ipari célokra használható szenek. Interurbán telefon 93. szám.

Ugry József villanyerőre berendezett cukrászata (Kossuth-u. 11., telefon sz. 170.) Ajánlja mindennapi friss süteményeit és cukorkáit, valamint oszonnakávéit. Rendelést vidékre is elfogad.

AUTO-PNEUMATIC!!!

Bátor vagyok nagybecsű tudomására hozni, hogy a hírneves „Michelin“-pneumatic gyári lerakatát sikerült megkapnom, ennél fogva azon helyzetben vagyok, hogy az összes méretű auto-pneumaticot, köpenyt és tömlőt, eredeti gyári árakon, zombori raktáramról adhatom.

Raktáron tartok továbbá Vacuum auto-olajat, valamint auto-benzint is.

Nagyrabecsült megbízásait kérve, vagyok kiváló tisztelettel

DOLENCICSICS JÓZSEF

Zombor, Zrínyi-utca 8. — Telefonszám 162.

Sirkövek, továbbá mindennemű kőfaragó és márványmunkák szakszerű készítését vállal **ifj. Stempel Samu** kőfaragó Zombor, Rákóczi-ut 41. sz. — Nagy raktár kész sír-emlékek és butor-márványlapokban. Márvány-fürészelés és csiszolás.

Bachrach Viktor szén- és tűzifakereskedő Thököly-ut 29. Magyar és porosz kőszén, továbbá koks és legújabb rekorta faszén, vágott és ölla legelősbbe árban házhoz szállítva. Szén és fa vagononként is megrendelhető.

Tilger Mihály (Szelence, Könyök-utca 15., kis szerb iskola közelében) szitaáru, valamint kert és udvar bekerítéséhez szükséges drótfonat készítő.

Epület és butorasztalos műhelyem a mai kornak megfelelően villanyerőre berendezve folyó évi januártól kezdve saját házamba (Liszt-utca 2.) a leendő tisztviselőtelep szomszédságába helyeztem át. **Ispánovits Mihály.**

Schneider János kocsifényező és kárpitos Zombor, Zöldfa-utca 8. — Elvállal e szakmába vágó mindennemű munkákat. — **Billiárdok** áthuzása jutányos árak mellett eszközölköztetnek.

Szénkereskedés.

Raktáron tartok és állandóan kapható:

I-ma porosz szén 100 kiló ára	4-80 K.
Legfinomabb koks 100 kiló ára	5-40 K.
I-ma salgótarjáni szén 100 kiló ára	3-70 K.
I-ma kétszer mosott kovácsszén 100 kiló ára	4-20 K.

A szénárak levelezőlapon vagy telefon útján megrendelhetők a legkisebb mennyiségben is, amelyet pontosan kimérve, teljesen díjtalanul szállítom haza. — **Waggononkénti megrendelést is elfogadok.**

RESCH JÓZSEF

Zombor, Radisics-u. 4. Telefon sz. 107. és 134.

Fényképek. **Singer S.** ujonnan épült és izlésesen berendezett fényképezési műtermében készülnek a legmodernebb kivitelű fényképek. (Kossuth Lajos-utca, saját ház.)

Czeisel József gépműhelye Zombor. — Elvállal artézi kutak furását, vízvezeték és fűrdőberendezéseket, bármily vasszerkezetek és lakatos munkákat, gazdasági cikkek készítését. Az ipar legújabb vívmánya. Autogén hegesztési telep.

Női kézimunkák és hozzávaló kellékek a legkiválóbb izlésű és legelősbbe árban kapható **Kaufmann Emil** kézimunka üzletében Zombor, Petőfi-utca. Tanítónők és zárdák 20% kedvezményben részesülnek.

Ha jól és olcsón akar vásárolni, keresse fel a **Klein Vilmos és Társa cég** üzletét (Kossuth Lajos-utca 1. sz.), hol mindenféle rövid-, szövött-, bőr- és acélárut nagy választékban jutányosan kaphat.

Uj könyv- és papirkereskedés

ZOMBORBAN.

Van szerencsém Zombor város igen tisztelt közönségének tudomására hozni, hogy

Zomborban, Gromon-utca 2. szám alatt (a városházával szemben) egy modern, a kor igényeinek megfelelő

könyv-, zenemű- és papirkereskedést nyitottam.

Azon tiszteletteljes kéréssel adom ezt a nagyérdemű vevőközönség szives tudomására, hogy e nemű bevásárlásaikkal támogatni kegyeskedjenek és ezáltal az üzlet szoliditására is meggyőződést szerezzenek. 52-21

Teljes tisztelettel

Lugumerszky P. Szvetozár

könyv-, zenemű- és papirkereskedése.

Kinek drága az egészsége és pénzt nem akarja hiábavaló dolgokra kidobni, az saját érdekében cselekszik, ha legalább egyszer-kétszer kipróbálja a világhírű **OROSZLÁN** Menthol Sósorszeszt a háziszerek királyát.

Kapható 44 fill., 1 K 10 f., és 2 K 20 filléres üvegekben. Főelárusítás: 52-22

Lugumerszky P. Szvetozár

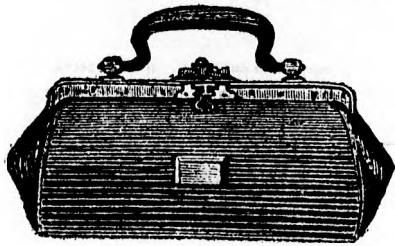
fűszerkereskedésében Zomborban.

Törvényesen bejegyzett védjegy. Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól.

Csusz, köszvény, reuma, szaggatás, nyílalás, oldalszarás, kereszt-csonthúzás, derék-, oldal- vagy hátifájás, izom- és inbántalmak, kar- és lábgyengeség, morv, vejtatók és ujjak, göröcs, továbbá hűlés-, megfázás- vagy légvezeték szűkítő bajok azonnal enyhülnek az **Oroszlán Menthol Sósorszesz** használatával. Ha a fájó testrészt a dörzsölést nem tűri, úgy borogatást alkalmazunk. Fogfájás, fejfájás, fejszaggatás, hajhullás, idegesség, hányadság, kimerültség, általános gyengeség eseteiben kincsese ér fel a valódi **Oroszlán Menthol Sósorszesz**. Torokfájás, rekedtség, gégehurut, influenza, nátha ha fellép, úgy emlékezzék az **Oroszlán Menthol Sósorszeszre**, mely a legkiválóbb és legelterjedtebb háziszert. Ezer és ezer más esetben is kiténő sikerrel lesz az **Oroszlán Menthol Sósorszesz** használata. Minden egyes üveghez bő használati utasítás van mellékelve. Sok ezer halálát tanuszkodja róla, hogy az **Oroszlán Menthol Sósorszesz** az emberiség jövőjeje.

	A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.	
A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.	<p>ÁLLANDÓ BUTORKIÁLLÍTÁS, meglepetésszerű olcsó, a legmagasabb !! 100—5 igényeknek megfelelő !!</p> <p>LAKÁSBERENDEZÉSEK, uri szobák, szalonok, ebédlők és hálószobák nagy raktára.</p> <p>Ugyanott egyéb ipari készítmények állandó raktára és eladási helye. Elfogad a legmodernebb KÁRPITOS MUNKÁKAT és DISZITÉSEKET.</p>	A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.
	A Zombori Iparosok Butorárucsarnoka Rákóczi- (bajai-) ut, saját ház.	

Bőrönd- és táskagyár.

Teltsch Gáspár

100—27

Z O M B O R .

Adler írógépek

eladása, használt írógépek be-
 cserélése. — Legkedvezménye-
 sebb részletfizetésre is
 .. .. kapható. .. ..

Írógép kellékek gyári raktára!!

**Optikai betegápolási kellékek
 nagy választékban!!**

Nyomatott Bittermann Nándor és Fia cég könyvnyomdájában Zomborban.

Szőlőoitó gumi.

Villamos világítás berendezése.

Villamos motorok szerelése.

Villamos vasalók, főzőkészülékek.

Villamos csillárok nagy készlete.

Villamos világításra bármiféle csil-
 lárok alakítása.

Gyorsan és pontosan, olcsó
 árak és kellemes fizetési
 :: feltételek mellett!! ::

Teltsch Gáspár

elektrotechnikai raktárában, ZOMBORBAN.

Kiadótulajdonos: Bittermann Nándor és Fia cég.